

W

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

8

«РАДЯНСЬКА ШКОЛА»
1959

По шляху дальшого поліпшення дошкільного виховання в Криму

О. КОСЯК,

завідуючий Кримським облВНО

Про величезне значення дошкільних закладів у справі всебічного розвитку і необхідної підготовки дітей до школи свідчить всезростаюче бажання не тільки працюючих, але й всіх матерів дати дітям громадське дошкільне виховання.

Грандіозний план розширення мережі дитячих дошкільних закладів в цій семирічці, намічений в постанові ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по дальшому розвитку дитячих дошкільних закладів, поліпшенню виховання і медичного обслуговування дітей дошкільного віку», зустрінутий усіма трудящими і, в першу чергу, матерями, з особливою теплотою і вдячністю. В багаточисленних письмових і усних заявах вони висловлюють свою радість і сердечну вдячність Радянському уряду і Комуністичній партії за піклування про дітей.

Немає сумніву в тому, що ця постанова відіграє величезну роль в справі виховання дітей раннього віку і увійде в історію розвитку радянської педагогіки як видатний документ нашої партії і Радянського уряду.

Розуміючи відповідальність, яка покладається на органи народної освіти області по дальшому розширенню мережі дитячих дошкільних закладів і поліпшенню виховної роботи в них, обласний відділ народної освіти і інститут удосконалення учителів розробили конкретні заходи по виконанню цієї постанови. Заходи розглянуті і затверджені Радією при обласному відділі народної освіти. Основну увагу ми зосереджуємо головним чином на двох питаннях. По-перше, на зміцненні навчально-матеріальної бази дошкільних установ за рахунок нового будівництва, добудови і пристосування для цієї мети приміщень, і, по-друге, на питанні підготовки і перепідготовки дошкільних працівників.

Протягом останніх років в області значно зросла мережа дошкільних закладів. Якщо в 1953 році в Криму працювало 164 дитячих садки, які охоплювали 8104 дітей, то зараз вже працює 296 дитячих садків, в яких виховується 16 226 дітей, тобто мережа дитячих садків за цей час зросла на 132 одиниці, а кількість дітей в них збільшилась в два рази.

Трудящі міст Сімферополя, Керчі, Євпаторії, Феодосії і окремих районів за три останні роки одержали 25 нових дитячих садків на 1690 місць і 4 дитячих садки у новозбудованих житлових будинках на 200 місць. За ініціативою Алуштинського, Чорноморського, Бахчисарайського райВНО, Керчинського і Ялтинського міськВНО переобладнано і передано рішеннями місцевих Рад під дитячі дошкільні заклади приміщень на 450 місць.

Велику допомогу подають органам народної освіти батьки. Так, наприклад, в Сімферопольському дитячому садку № 6 (завідуюча т. Бочкарьова) з допомогою батьків і шефів проведено перебудову, внаслідок чого корисна площа збільшилась вдвоє, дитячий садок став 4-групним. Дитячий садок № 30 (завідуюча т. Симоненко) також розширив приміщення більш ніж на 50 місць, що дало можливість зробити його 6-групним.

Значно розширились дитячі садки № 1 м. Євпаторії та № 2 м. Бахчисарая.

Характерно, що зараз майже немає дитячого садка в області, де б батьки не

брали найактивнішої участі в його житті як щодо зміцнення навчально-матеріальної бази, так і щодо постановки виховної роботи.

Проте темпи розширення мережі дошкільних установ Кримської області не відповідають запитам грудящих і тим завданням, які намічені в постанові ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР з питань дошкільного виховання. Щоб забезпечити дітей всіх працюючих матерів місцями в дошкільних закладах, ми повинні до 1965 року довести контингент вихованців у дитячих садках до 25 100. Виконання цього завдання потребуватиме великих зусиль. Певна робота в області уже проводиться. В цьому році будується 14 дитячих садків на 1110 місць, в тому числі в Нижньогорському і Джанкойському районах за рахунок коштів, залучених на кооперативних началах від різних господарських організацій; в м. Сімферополі буде будуватися 2 дитячих садки на 100 місць кожний, головним чином за рахунок залучення громадськості і, зокрема, комсомольців, які оголосили це будівництво комсомольським.

Проведено перший загальноміський неділеньник, зароблені гроші в сумі 250 тисяч карбованців переведені для цієї мети в комсомольську копилку.

Значно поліпшилось дошкільне виховання в сільській місцевості. Зараз, коли трудящі посилено ведуть боротьбу за перетворення Криму в область суцільних садів, виноградників і парків, що вимагає значного збільшення робочих рук, сезонна мережа дошкільних закладів не може задовольнити запити трудящих. Колгоспи і радгоспи охоче йдуть на розширення мережі постійно діючих дошкільних закладів.

Вже зараз в області працює 390 колгоспних дитячих закладів, де виховується 13 309 дітей, в тому числі в стаціонарних — 1277 дітей.

З особливою увагою і любов'ю до потреб постійних дитячих установ ставляться керівники колгоспів Судакського і Куйбишевського районів, де майже всі колгоспи мають стаціонарні дитячі садки. Більшість з них збудовані за типовими проектами, добре обладнані твердим і м'яким інвентарем.

Зразковими дошкільними закладами є дитячі садки колгоспів ім. Жданова (голова т. Старокошев) Судакського району, ім. Леніна (голова т. Бегмат) Куйбишевського району та ін.

Великим поштовхом в справі докорінного поліпшення будівництва колгоспних постійно діючих дошкільних закладів у Криму була ініціатива трудящих Черкаської області. Першими відгукнулись на заклик черкасців трудящі Жовтневого району, які, обговорюючи це питання на партійно-господарському активі, взяли зобов'язання збудувати за типовими проектами 11 дошкільних закладів і викликали на соціалістичне змагання всі райони області. Слідом за трудящими Жовтневого району ще в 20 районах області проведені партійно-господарські активи, на яких взяті зобов'язання протягом двох-трьох років збудувати за типовими проектами 230 постійно діючих дошкільних установ, в тому числі в Червоногвардійському районі — 17, в Старо-Кримському — 12, Джанкойському — 11 і т. д. Зараз в стадії будівництва знаходиться більше 73 дошкільних закладів, причому колгоспи ім. XIX партз'їзду (голова т. Калінарж), ім. Жданова (голова т. Хавкін), ім. Калініна (голова т. Хаїт) Жовтневого району вже завершують будівництво дошкільних закладів за типовими проектами на 100 місць кожний. Успішно розгорнули будівництво дошкільних закладів колгоспи Азовського, Червоногвардійського та інших районів. Зволікають з виконанням узятих зобов'язань по дошкільному будівництву колгоспи Нижньогорського, Першотравневого, Раздольненського та деяких інших районів.

Широкий розмах дошкільного будівництва, прибудовування і переобладнання під ці заклади громадських приміщень викликав великі труднощі, головним чином, у вирішенні питання про придбання для них відповідних меблів і постільної білизни. Крім того, дуже важко придбати обладнання для центрального опалення, холодильники, пральні машини, музичні інструменти, килими, подушки. Фонди, які виділяють для цієї мети органи народної освіти, не можуть задовольнити навіть потреби дитячих садків системи Міністерства освіти.

Життя вимагає, щоб Держплан УРСР, Міністерства сільського господарства, освіти і охорони здоров'я знайшли можливості збільшити ліміти на гостродефіцитне обладнання, без якого неможливе здавання в експлуатацію дошкільних закладів, що будуються.

Не можна миритися також з тим, що Укоопспілка вкрай повільно виконує постанову Ради Міністрів УРСР від 9/V 1959 р. «Про надання колгоспам допомоги в будівництві шкіл і лікарень в 1959 р.», що негативно відбивається на дошкільному будівництві.

В область досі не завезено шифер, метал, цемент та інші будівельні матеріали, постачання яких передбачено постановою.

Зрозуміло, що розширення мережі дошкільних закладів, особливо в сільській місцевості, вимагає від органів народної освіти не тільки систематичної роботи з наявними педагогічними кадрами цих установ, але і корінної зміни в підготовці нових кадрів дошкільних працівників. До цього часу в сезонних і навіть постійних дошкільних закладах колгоспів і радгоспів нашої області завідуючими і вихователями працюють в більшості люди без спеціальної освіти, часто похилого віку.

За останні роки облВНО і ІУКУ, крім семінарів, які провадяться щороку перед розгортанням сезонної мережі дошкільних закладів, для вихователів і завідуючих дитячими садками почали провадити місячні, а для працівників колгоспних дитячих установ двомісячні курси.

За минулі два роки таку перепідготовку пройшло 250 чоловік, в тому числі 150 чоловік з колгоспних і радгоспних дошкільних закладів.

Крім того, при ІУКУ організовано для інспекторів по дошкільному вихованню, керівників методичних об'єднань постійно діючий семінар, який проводиться 1 раз у квартал протягом двох днів.

В цьому навчальному році проведені тижневі семінари для музичних працівників, з охопленням 35 чоловік, і семінари для завідуючих дитячими садками, теж з охопленням 35 чоловік.

Перебудована робота методичних об'єднань. Так, в 1958—1959 навчальному році, крім існуючих методичних об'єднань в містах і районних центрах, якими головним чином охоплювались працівники бюджетних і відомчих дошкільних закладів, створено вісім куштових методичних об'єднань з залученням працівників радгоспних і колгоспних дошкільних закладів.

Добре працює методичне об'єднання в Джанкойському районі, в яке входять також працівники дошкільних установ Червоногвардійського, Жовтневого і Азовського районів. Керує цим об'єднанням досвідчена вихователька т. Гільман, яка має 15-річний стаж роботи з дітьми дошкільного віку. На засіданнях методичного об'єднання заслуховуються актуальні питання, які добре підготовляються.

Так, наприклад, протягом року детально вивчались такі питання: «Методи і прийоми ознайомлення дітей з навколишнім життям і природою», «Форми і організація трудової діяльності дітей», «Естетичне виховання дітей».

Крім доповідей, з цих питань були проведені відкриті заняття, підготовлені кращими вихователями цих районів, і практичні заняття по складанню планів, конспектів занять, виготовленню приладь, розучуванню ігор і пісень для дітей.

Проводяться засідання методичного об'єднання по черзі в усіх сільських дитячих садках. Систематично і цікаво працює, з охопленням всіх працівників радгоспних дошкільних установ, методичне об'єднання Алуштинського району, яким керує вихователька дитячого садка № 1 т. Владимірова.

Творчо організована методична робота в дитячих садках № 3 м. Керчі, № 3 і 6 м. Сімферополя. Однією з особливостей методичної роботи педагогічного колективу дитячого садка № 6 м. Сімферополя (завідуюча т. Бочкарьова) є ретельне вивчення передового досвіду роботи вихователів, який аналізується на спеціальних, які увійшли в традицію, читаннях в дитячому садку.

Кращим досвідом вихователі діляться на обласних педагогічних читаннях, які облВНО і ІУКУ проводять щороку.

Наприклад, в листопаді 1958 р. педагогічні читання дошкільних працівників були присвячені питанням навчання і трудового виховання дітей. В цих читаннях взяло участь 300 чоловік; на тему педагогічних читань була оформлена спеціальна обласна виставка; видається методичний збірник.

Частина дошкільних працівників підвищує свою ділову кваліфікацію шляхом заочного навчання у вузах. Недавно педвузи закінчили завідувачі дитячими садками

т.т. Седова, Коротишева, вихователька Чудакова та ін. Зараз заочно навчається більше двадцяти робітників дошкільних закладів області.

Враховуючи неможливість укомплектувати колгоспні дошкільні заклади людьми з відповідною педагогічною підготовкою, облВНО намітив спільно з ІУКУ провести в ряді районів двомісячні курси, приймаючи на ці курси людей тільки з атестатом зрілості. Протягом 1959—1960 років пройдуть двомісячну підготовку більше трьохсот чоловік, які будуть направлені в колгоспні і радгоспні дошкільні заклади.

У відповідності з постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР про дошкільне виховання дітей облВНО і ІУКУ вивчають питання про передачу у відання відділів народної освіти всіх дитячих ясел області, які перебувають у віданні органів охорони здоров'я і відомств. Всього по області буде передано органам народної освіти 178 дитячих ясел з контингентом дітей 6655 чол., в тому числі: в містах і робітничих селищах — 72 на 4080 дітей, в сільській місцевості — 106 на 2625 дітей.

Перед працівниками облВНО і ІУКУ, рай(міськ)ВНО і завідуючими дитячими садками стоїть завдання — якісно підготуватися до прийому ясельної мережі, вивчити постановку роботи в цих закладах.

На курсах підвищення кваліфікації завідуючих і вихователів дитячих садків, які проходять зараз при ІУКУ, ми внесли в навчальний план теми: «Принципи організації, завдання і зміст виховної роботи з дітьми раннього віку», «Організація виховної роботи з дітьми-переддошкільниками».

Крім того, включені практичні години для ознайомлення слухачів курсів зі змістом виховної роботи в дитячих яслах. Внесені й інші доповнення до навчального плану курсів з тим, щоб більш широко ознайомити працівників дитячих садків з постановкою виховної роботи з дітьми ясельного віку.

Все це для нас в якійсь мірі нове, і на першому етапі роботи об'єднаних дошкільних закладів будуть труднощі, запобігти яким повинне допомогти Міністерство освіти республіки.

На наш погляд, доцільно зараз провести, з врахуванням специфіки роботи об'єднаних дошкільних закладів, курси інспекторів по дошкільному вихованню міських і обласних відділів народної освіти, завідуючих кабінетами ІУКУ по дошкільному вихованню.

Ріст мережі бюджетних і відомчих дошкільних закладів, об'єднання дитячих садків і дитячих ясел, а також значне збільшення кількості постійних колгоспних дошкільних закладів вимагає від органів народної освіти систематичного і кваліфікованого контролю за їх роботою. Відсутність в більшості відділів народної освіти спеціального інспектора по дошкільному вихованню негативно відбивається на виконанні цього завдання. Треба знайти можливості для введення в апарат кожного рай(міськ)ВНО штатної одиниці по дошкільному вихованню.

Можна з задоволенням відмітити, що Міністерство освіти УРСР за останні роки багато зробило для зміцнення навчально-матеріальної бази майстерень і навчальних кабінетів шкіл. Проте, як і раніше, важко придбати наочне приладдя для наймолодших. Нема картин з розвитку мови, дидактичних настільних ігор, приладь по навчанню дітей лічби, рідної мови, зображувальної діяльності; озвучених іграшок, дитячих музичних інструментів. Відсутнє фізкультурне обладнання.

І, нарешті, хотілося б висловити думку про необхідність вирішення в централізованому порядку питання про забезпечення дитячих дошкільних закладів окремими видами обладнання.

Наприклад, через відсутність сировини і відповідних підприємств у Криму нема можливості організувати виготовлення дюралюмінієвих розкладушок малого розміру, великі труднощі у виготовленні дитячих меблів тощо.

Держплану УРСР треба було б спланувати і організувати масове виробництво цього обладнання і звільнити дошкільні установи від даремних шукань і кустарщини, яка процвітає в багатьох районах нашої області.

Незважаючи на вказані труднощі, робітники дошкільних закладів і органів народної освіти Криму докладуть всіх зусиль до того, щоб з честю виконати постанову ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР по дальшому розвитку дитячих дошкільних установ, поліпшенню виховання і медичного обслуговування дітей дошкільного віку.